

Rijksoverheid

Plan van aanpak Pilot Chatarchivering

Managementsamenvatting

Willem den Heeten, programma Open Overheid/spoor Informatiehuishouding Rijk (Open op Orde) 2023

Werken aan een
**Open
Overheid**

Inhoud

Aanleiding en context rondom chatarchivering	3
‘Hoe wij de berg beklimmen’	4
Doelstellingen en deliverables	5
Scope pilot	6
Governance	6
Tijdlijn pilot	7
Toetsingsgronden; hoe meten we het succes?	8
Investeringsbegroting pilot chatarchivering	9

Aanleiding en context rondom chatarchivering

- Geconstateerd is dat het huidige rijksbeleid voor chatberichten niet in lijn is met de Archiefwet¹. Kabinet heeft toegezegd dat beleid wordt gewijzigd
- Uitgangspunt nieuw beleid: **zakelijke chatberichten van bewindspersonen en topambtenaren (sleutelfunctionarissen) moeten als geheel en zoveel mogelijk geautomatiseerd worden opgeslagen.**
- In Q3 2023 wordt een uitvoeringsplan gemaakt en gestart met een pilot. Daarna volgt een uitvoerbaarheidstoets voor bewaren chatberichten.
- Het rijksbrede Programma Open Overheid (Spoor Informatiehuishouding) ondersteunt en versnelt de veranderopgave van rijksorganisaties om de informatiehuishouding op orde te brengen. Het programma voert hiertoe verschillende projecten uit.
- “Aanpassen beleid chatberichtenarchivering” is één van deze projecten. Het uiteindelijke doel van dit project is: *zakelijke informatie uit chatberichten van bewindspersonen en overheidsfunctionarissen² binnen de Rijksoverheid in beheer en duurzaam toegankelijk zijn voor uiteenlopende werkprocessen conform wet- en regelgeving (Aw, Woo, AVG, security).*
- Bij het aanpassen van het beleid is continu aandacht voor de uitvoerbaarheid van het beleid.
- Er is een advies uitgebracht over de uitvoering van chatberichtenarchivering³. Dit advies vormt de basis voor het uitvoeringsplan.
- De pilot chatberichtenarchivering maakt onderdeel uit van het project aanpassen beleid chatberichtenarchivering. De pilot levert input voor het uitvoeringsplan. In de pilot worden een aantal adviezen uit het adviesrapport³ in de praktijk getest, zodat deze kunnen worden verwerkt in het uitvoeringsplan.
- Totdat het nieuwe beleid in werking treedt geldt de Tijdelijke instructie archiveren chatberichten voor bewindspersonen⁴.

¹ [De archivering van chatberichten bij het ministerie van Algemene Zaken | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)
[Kamerbrief reactie op adviesrapporten chatberichtenarchivering en informatiebeheer | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)
[Handreiking bewaren chatberichten | Rapport | Rijksprogramma voor Duurzaam Digitale Informatiehuishouding](#)

² Volgens beleid en selectielijsten nader te specificeren.

³ Adviesrapport Uitvoering chatberichten archivering, Rijksorganisatie voor Ontwikkeling, Digitalisering en Innovatie (31 maart 2023)

⁴ (Aangepaste) Tijdelijke instructie archiveren chatberichten voor bewindspersonen (4 juli 2023)
[Concept afwegingskader](#)

‘Hoe wij de berg beklommen’

We vergelijken ons project met het beklimmen van een berg. Op dit moment bevinden we ons in het basiskamp en streven we naar de top. Het hoofddoel is om chatarchivering te realiseren, wat inhoudt dat we informatie willen beheren en duurzaam toegankelijk maken. Het probleem is dat we momenteel **geen directe oplossing hebben**. Er zijn bij de Rijksoverheid nog **geen bestaande applicaties** die specifiek chats kunnen archiveren, en er **ontbreken duidelijke instructies** over hoe dit moet worden aangepakt.

Om vooruitgang te boeken, gaan we vanuit het basiskamp de berg op en richten we ons eerst op het bereiken van kamp 1. Dit doen we door middel van pilots. Het is belangrijk om op te merken dat deze pilot-projecten niet per definitie dé eindoplossing bieden, maar eerder dienen als een verkennende stap om te begrijpen wat we nodig hebben om de berg verder te beklimmen.

Onderweg zullen we verschillende obstakels tegenkomen. Dit kan variëren van technische uitdagingen en zorgen over beveiliging en privacy tot weerstand van gebruikers. Ondanks onze wens om alles van tevoren te plannen, is het onmogelijk om elk obstakel te voorspellen. We weten echter wel wat ons uiteindelijke doel is: **Chatarchivering tot stand brengen**.

Daarom beperken we ons momenteel tot het beschrijven van wat we al weten en welk doel we op korte termijn willen bereiken. **We noemen dat de pilotfase**. We merken nogmaals op dat dit doel niet het einddoel is. We blijven stappen zetten en werken aan een definitieve oplossing die ons uiteindelijk naar de top van de berg zal brengen.

Het kernteam chatarchivering

Doelstellingen en deliverables

Doel chatarchivering

Zakelijke berichten voor sleutelfuncties en bewindspersonen volgens de normen van de Archiefwet, Woo en AVG gestructureerd en efficiënt in beheer nemen

Doel pilot

Inzicht krijgen in technische en operationele haalbaarheid van chatarchivering voor de toekomst

Aanpak pilot

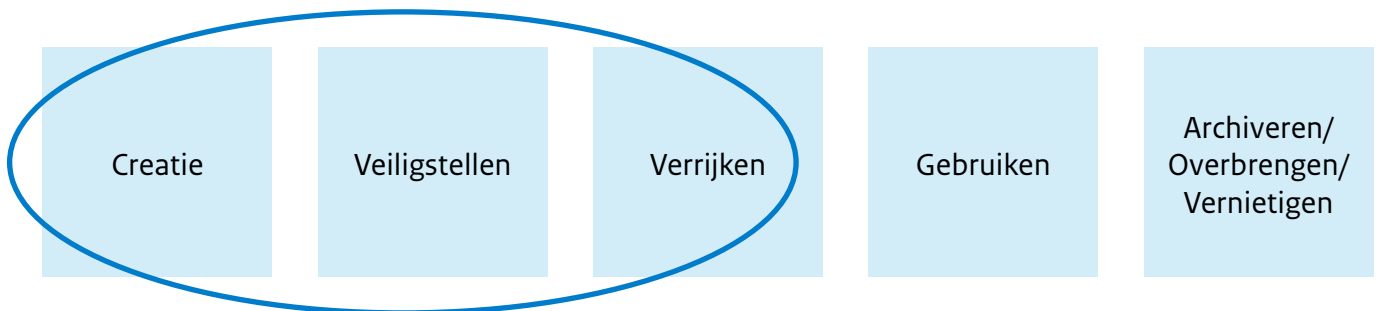
Realisatie door chatarchivering bij de bron met behulp de gekozen oplossingen van LeapXpert en Synerscope.

Deliverables pilot

- Applicaties en infrastructuur om chatberichten veilig te stellen
- Gefaseerde pilotaanpak obv milestones
- Geïnstrueerde pilot deelnemers
- Geëvalueerde resultaten en aanbevelingen voor verdere aanbesteding
- Borging van gevraagde kwaliteiten

Scope pilot

Focus pilot

Pilot vormt het fundament waarop we voortbouwen

Governance

Aansturing vanuit

- Stuurgroep
- Sponsorgroep

Realisatie vanuit

- Kernteam
Bestaande uit:
BZK, SSC-ICT, RDDI, NA, CIO Rijk, Doc-Direkt

Tijdlijn pilot

Betrokkenen

Dummy groep

Fase 1

1. Installatie techniek en inrichten beheer
2. Testen werking techniek met dummy gebruikers

Output fase 1:

- Techniek werkt in de keten
- Techniek werkt functioneel
- Go no go voor fase 2
- Verwerkte info is BBN o

Betrokkenen

Deelnemers sponsor departementen (vrijwilligers)

Fase 2

1. Overzetten van techniek naar pilot-productie-omgeving
2. Gebruik van techniek door groep vrijwilligers

Output fase 2:

- Techniek werkt in productie
- Gebruikersfeedback
- Go/no go voor fase 3

Betrokkenen

Deelnemers sponsor departementen (sleutelfunctionarissen en bwp)

Fase 3

1. Gebruik van techniek door selectie sleutelfunctionarissen
2. Inzet van techniek door enkele bewindspersonen

Output fase 3:

- Gebruikerservaringen

Benodigd volwassenheidsniveau

- Beveiliging (techniek en proces)
- Privacy
- ICT-infra en applicaties

Cruciaal:

- a. Een overgang naar de volgende fase is pas mogelijk als er voldoende volwassenheid is op privacy en security
- b. Fase 1 start in november
- c. Fase 2 start na een go op fase 1.
- d. Fase 3 kan pas starten als security en privacy volledig geborgd zijn

Toetsingsgronden; hoe meten we het succes?

Technische haalbaarheid

1. Evaluatie van de infrastructuur en werking van de applicaties.
2. Toepasbaarheid op zakelijke telefoons inclusief chatapplicaties.
3. Beheerbaarheid van de technische voorziening.

Gebruikersacceptatie

1. Gebruikerservaringen
2. Analyse van de impact op werkprocessen (is het toepasbaar in je werk)

de conclusie van 1+2 leidt tot een uitspraak over de acceptatie

Doelmatigheid

1. Efficiëntie: Welk proces efficiency is te behalen
2. Effectiviteit:
 - Kosten-batenanalyse.
 - Beoordeling van de kwaliteit van gearchiveerde informatie.

Compliance

1. Compliancebeoordeling met betrekking tot beleid en wet- en regelgeving.
2. Privacy-impactbeoordeling.
3. Beveiligingsaudit.

Investeringsbegroting pilot chatarchivering

Resultaatgebied	Stelselpartij	Investering POO gelden	Intern budget stelselpartij
Investering externe leveranciers	Doc-Direkt	€ 0	€ 181.140
Infrastructuur en support	SSC-ICT + Doc-Direkt	€ 1.100.000	€ 0
Kosten projectuitvoering	NA, communicatie	€ 40.000	kosten projectleiding vallen in uitvoeringsproject
Subtotaal		€ 1.140.000	€ 181.140
Totaal			€ 1.321.140

Werken aan een
Open
Overheid